

Велика Хартія Університетів 2020

Преамбула

Велика Хартія Університетів, будучи декларацією і підтвердженням фундаментальних принципів, на яких повинні базуватися місії університетів, була підписана в 1988 році в зв'язку зі святкуванням 900-річного ювілею Університету Болоньї. Першим принципом, проголошеним в Хартії, стала незалежність: у своїй дослідницькій та викладацькій діяльності університет повинен мати моральну і наукову незалежність від політичної та економічної влади. Другим принципом є нерозривність викладання і досліджень з метою залучення студентів в пошук і поглиблення знань. Згідно з третім принципом університет є майданчиком для проведення вільних наукових досліджень і дебатів, характерною рисою яких є відкритість діалогу і неприйняття нетерпимості.

У Великій Хартії Університетів визнається, що діяльність університетів, котрі намагаються відстояти дані принципи, може приймати різні форми під сукупним впливом культури, географії та історії. Незважаючи на те, що даний документ є продуктом певного періоду європейського розвитку, в ньому вже згадується інформаційний світ, в якому передача знань і здійснення впливу в прагненні досягти взаєморозуміння не залежить від культурних кордонів.

Світ став взаємозалежний настільки, що це неможливо було уявити під час підписання першої декларації. Зросла кількість університетів в усьому світі, істотно розширилося їх різноманітність, охоплення їх діяльності та місії. У всьому світі зросла кількість і різноманіття студентів, які прагнуть здобути вищу освіту, так само як і мотиви отримання освіти, а також збільшилися очікування сімей та спільнот. На тлі різкого зростання числа публікацій підбивається довіра до академічних кіл в зв'язку з втратою довіри до експертних знань. Під впливом нових технологій швидко змінюються форми навчання, методи викладання і досліджень; університети одночасно проводять ці перетворення і відповідають на зміни.

Незважаючи на ці зміни, зберігається потенціал вищої освіти, яка є ефективним провідником змін і соціальних трансформацій. Принципи, викладені у Великій Хартії Університетів, сьогодні так само актуальні, як і в 1988 році, і є необхідною передумовою для розвитку людини через дослідження, аналіз і ефективні дії. Серйозні перетворення, зазначені вище, вимагають від світової академічної спільноти визначити обов'язки і зобов'язання, які сторони, що підписали Хартію, визнають життєво важливими для всього світу в ХХІ столітті, що і послужило причиною для створення нової декларації.

Принципи, Цінності і Обов'язки

Університети визнають, що вони несуть відповідальність за взаємодію і реагування на сподівання і виклики світу і спільнот, яким вони служать, щоб принести користь людству і внести свій вклад у сталий розвиток.

Наукова і моральна автономія є відмінною рисою будь-якого університету і необхідною умовою для виконання своїх обов'язків перед суспільством. Уряди країн і суспільство в

цілому повинні визнавати і захищати цю незалежність, а самі вищі навчальні заклади повинні її активно відстоювати.

Для реалізації свого потенціалу університетам необхідний надійний соціальний контракт з громадянським суспільством, в якому одночасно підтримується прагнення забезпечити максимально високу якість академічної діяльності та дотримується принцип інституційної автономії вузів.

Створюючи і поширюючи знання, університети ставлять під сумнів догми і усталені доктрини, заохочують критичне мислення всіх студентів і дослідників. Академічна свобода - це їхня життєва сила, а відкрите наукове дослідження і діалог - це їх джерело.

Університети визнають свій обов'язок викладати і проводити дослідження сумлінно і чесно, отримуючи надійні, які заслуговують на довіру і доступні результати.

Університети мають значимість в суспільстві і несуть громадську відповідальність. Вони є частиною глобальних, інституційних наукових мереж, що спираються на загальні джерела знань і сприяють їх подальшому розвитку. Вони також є невід'ємною частиною місцевих культур і мають вирішальне значення для майбутнього і збагачення цих культур. Будучи повноправними учасниками глобальних подій і будучи пов'язаними з ними, університети беруть на себе провідну роль в місцевих громадах і екосистемах.

Університети - це простори толерантності і поваги, вільні від дискримінації, де процвітає різноманітність точок зору і переважає інклюзивність, втілена в принципах рівності і справедливості. Тому вони зобов'язуються забезпечити рівність і справедливість у всіх аспектах академічного життя, включаючи вступ до університету, набір співробітників і просування по службі.

Освіта - це право людини, суспільне благо, і воно має бути доступне для всіх.

Університети визнають, що навчання триває протягом усього життя, а вища освіта є частиною безперервного процесу. У цій частині університети відповідають потребам тих, хто навчається, на всіх етапах їх життя.

Університети визнають, що окремі люди і спільноти, часто в силу несправедливих обставин, зазнають труднощів з отриманням доступу до вищої освіти, або не можуть вплинути на форму і зміст навчального процесу. З метою реалізації людського потенціалу університети усвідомлено прагнуть проявляти інтерес і приймати різні віяння і думки.

Підписуючи Велику Хартію Університетів 2020 року, університети заявляють про свою прихильність первісній декларації, відстоюванню і просуванню викладених вище Принципів, Цінностей і Обов'язків, метою яких є зміцнення ролі університетів у сприянні здоров'ю, процвітанню і освіти в усьому світі.

Затверджено Керуючою Радою 12 березня 2020 р